

Erteleme Hastalığı

Emin Reşah

2014-11-29 02:01:35 +0200

Ben hastayım. Kendimi bildim bileli hastayım. Kendimi bildim bileli *yapmam gereken* yerine daha zevkli görüneni seçmek istedim. Bu bazen herkesinki cinsten bir eğlence merakı oldu, yani oturup sıkıcı bir makale okumak, ödev yapmak, bir işi bitirmek yerine film seyretmek, oyun oynamak daha ilgimi çekti, ancak çok zaman iki sıkıcı fiilden daha önemsizini tercih ettim. Mesele tembellik değil, boş durmak beni de diğerleri kadar sıkar. Elimde telefon, tablet vs. olmadan adım atmıyor olmam, trafikte beklerken bile bir şeyler dinleyeyim, öğreneyim derdinde olmam bu halimin *düz tembellik* olmadığını gösteriyor.

İngilizlerin *procrastination* diye karşıladığı, *pro* (için) ve *cras* (yarın) kelimelerinden mürekkep, *yarın yapabileceğine bugün dokunma* diye özetlenebilecek bir hastalıktan bızırım. Bu konuda yalnız olmadığımı da önemli sayılabilecek mevkilerde bulunan pek çok kişiden benzer şikayetleri dinlemiş olmamdan anlıyorum. Bizatihi tembellik değil bu, bizim derdimiz herhalde *önem* denen şeye karşı bir direnç veya bir heyecan hastalığı.

Ramazan'dan önceki bir kaç hafta, bu blogda günde iki ila beş yazı çıkarmaya çalışıyordum. Bunu yapmak o an için *heyecan verici* geldi. *Yapabilir miyim?* Evet, gördüm ki mümkün. Günde bir saat ayırdığımda, kalitesi değişken olmakla beraber bin kelimeye kadar yazı yazabiliyorum. Ancak iki aydır, son iki paragrafını yazıp da bitiremediğim bir diyalog da bekleyip duruyor. Normal şartlar altında aynı türde iki işin biri *heyecan verici* olduğu halde, diğeri neden bu kadar zor geliyor ve sarkıp duruyor?

İşte bu hastalık yüzünden uzun yazı veya kitap yazmam mümkün olmuyor. Eski yazıları toparlayıp, bir kerede okunabilecek uzunlukta kitapçıklar yapmak niyetim vardı. Ancak yeni yazı yazmak daha *heyecan verici* geliyor, hatta kendi yazılarımı bırakıp, daha güzel ve daha *heyecan verici* bulduğum başka yazıları toparlıyorum.

Heyecan verici geliyor, birine mail atıp *sana şöyle bir şey hediye edeyim* diyorum, sonra onu göndermek için bir kutu bulmam gerekiyor ve kutu bulmak *iş* haline geldiği anda heyecan kayboluyor, *aşk ölüyor* ve ben onu da diğer işlerim gibi ertelemeye başlıyorum.

Bu hastalığa düçar olmayanların beni (daha doğrusu bizi) anlaması çok zor.

Zamanını önemlilere ayır gibi bir şey değil, bazen ne yapacağını bilmemekle alakalı olsa da, çok zaman *duygu tatmini* peşinde koşmanın yarattığı bir sorun. Sevdiğim işi yapmak da değil, sevmediğim işleri zaten reddediyorum ama bu *kafa yapan* heyecanı tadan insanın, sevdiği işleri de heyecansız yapamayışından kaynaklı.

Bir iş eğer kolaysa nasıl bir tatmin yaratabilir? Son dakikaya bırakırsınız, kısa zamanda, belki son gecenin son saatlerinde bitirmeye çalışırsınız ve bitirince de (eh işte) bir tatmin olur. O heyecanı yaşayan insanın, bu işi erkenden bitirip de heyecandan mahrum kalması artık zordur ve tembellik (bilinçli olmasa bile bilinç dışında) tembelliği doğurur. İnsan *daha öncekileri son dakikada nasıl bitirdim* deyip, biraz daha serer. Son dakika golleri maçları her zaman daha heyecanlı yapar. Aradığımız şey *başarı* denen soyutluktan ziyade bu heyecan olduğu sürece, biz de ertelemeye devam ederiz. Her şeyi zamanında yapmanın hiçbir heyecanı yoktur.

Çoğu insandan daha üretken olduğumu düşünüyorum. Bunu da heyecan arayışına borçluyum. Heyecanlı gelen iş, ne kadar zor olursa olsun biter. Onun için bir kerede binlerce satır program yazabilirim ama son yüz satırı hiç bitmez. İş kolaylaştıkça uzar.

Tedavisi genelde halden anlayan bir patronun öncelikleri değiştirmesi, kolay ve sıkıcı işlerin arasına zor ve heyecanlı işleri sıkıştırmasıyla oluyor ama benim patronum olmadığı, olanların da anlayışı biraz kıt olduğu için kendimi kandırmam gerekiyor, bu da her zaman mümkün değil.

Ben de tali tedaviler deniyorum. Mesela bugün geceyarısından saat 16'ya kadar kendi bilgisayarlarımı internete kapattım. Dahili ağı bile kapattım. (Çünkü bazı bilgisayarlar dışarıya açık ve dahili ağdan o bilgisayarlara, oradan da twitter'a bağlanıyorum.) Bu birkaç gün gider. Bu arada belki biraz daha iş yaparım. Sonra bu o kadar da heyecanlı gelmediğinde başka bir absürd düzen kurmaya çalışırım. Onu kurunca onun da heyecanı biter. Sonra *acaba internetsiz bir hafta yaşayabilir miyim?* derim, maksat iş yapmak değil, kendimi isbat, bakarım o da mümkün. Bu arada, Allah ne veriyse bir takım işler arada yapılır. Bizatihi güzel olduklarından değil, *bak ben kaç gün internetsiz yaşadım* diyebilmek için.

Heyecanlı ve zor soruların olduğu mail yazarsanız hemen cevap veririm, heyecansızsa cevabı ahirete intikal eder.